

KÁVÉESOK LAPJA

X. évfolyam.

A Budapesti Kávésok Ipartestületének hivatalos lapja

20. szám.

Kiadó és lapfajlagos: A Budapesti Kávésok Ipartestülete.	Felelős szerkesztő: DR. HAVAS NÁNDOR	Szerkesztő: A Budapesti Kávésok Ipartestületének sajtóbizottsága.
A lapot a Budapesti Kávésok Ipartestületének tagjai tagdíjuk fejében ingyen kapják. Előfizetési díj: Egy félévre 8.— pengő, egész évre 16.— perzso.	Megjelenik: minden hó 1-én és 15-én.	Szerkesztőség: Budapest, VIII., József körút 38. I. em. 5. Telefon: 32-1-05. — Kiadóhivatal: Budapest, VIII., Rökk Szilárd-utca 31. — Hirdetéseket a kiadóhivatal veszi fel naponta 8—14 óráig. —

Meghívó

A Budapesti Kávésok Ipartestületének előjárása folyó évi október hó 23-án (kedden, délután 5 órakor az ipartestület lanácstermében

ÜLÉST

tart, melyre az előjáróság t. tagjait meghívja.

Az előjárásági ülés után esti 7½ órakor (félényolc) a Royal szálló (VII., Erzsébet körút 49.) fehér termében

TAGGYÜLÉST

tartunk, melyen az ipar aktuális kérdései vannak napirenden.

A taggyűlést este 9 órakor ugyanott

TÁRSASVACSORA

követi, melyen a testület tagjainak minél nagyobb számban való megjelenését kéri és az ipar barátait szívesen látja.

Budapest, 1934. október 15.

Dr. Havas Nándor s. k. Mészáros Győző s. k.
főjegyző. elnök.

Megjegyzés. A társasvacsorán ékezés étlap szerint. Kérjük a részvételre előzetesen telefonon (32-1-05) az ipartestület irodájában bejelenteni.

A kávéház jelenti...

Alig múlik el nap, hogy a lapok hasábjain öles hirdetések ne jelenjenek meg, amelyekben a kávéházak újabb meg újabb ötleteikről, új bevezetéseikről és attrakcióikról adnak számot és azokra a közönség figyelmét felhívják.

Természetesen az ellen, hogy a kávéházak hirdetéseket tesznek közzé, kifogás nem lehet. A modern üzletvitelhez hozzátartozik a reklám és ha valakinek van reá pénze és kedve, ám hirdessen, amennyire jónak és eredményesnek látja. Sőt, talán lehetne a propaganda kibővítéséről és kifejezéséről beszélni.

De, hogy mit hirdetnek, mik azok a dolgok, új fogások, amelyekre szükségesnek látják a közönség figyelmét felhívni, kívánok pár szót szólni:

Amikor ezeket a jelentéseket és közléseket olvasom, eszembe jutnak azok a háborús jelentések, amelyeket annak idején szomorodott szívvel olvastunk: „Lemberg még a miénk”, vagy „Csapatainkat átesoportositottuk”, vagy „új állásokba vonultunk.” Bizony ezek a szavak vereségeket takartak, épp úgy, mint ezek a hirdetések is egy szerencsétlen stratégiának, rosszul felfogott üzletvezetésnek a bizonyítékai.

A legtöbbször ugyanis azt olvassuk belőlük, hogy valaki ismét felfedezte az árak lenyomórifásának szükségét, mert azt hiszi, hogy most már az egész világ hozzá fog tudni. Nem törődik vele, mibe kerül, mit fizet reá minden egyes fogyasztóra, a fontos a látszat: a forgalom.

Sajnálattal tapasztaljuk, hogy kartársaink egy része nem ismeri az egyszerűget sem és fogalma sincs a kávéházi üzem kalkulációjáról. Így születnek az úri vacsorák és ebédek, amelyeknek eladási ára nemhogy hasznot jelent, de még a nyersanyag árát és a regie költségeket sem fedezi. Tudunk pengős „bécsi” vacsorákról, ahol kávé, vaj, jamot, tojást és egy húsételt adnak, amelyeknél az anyag ára is eléri az eladási árakat.

A különféle reggeli árakról pedig nem jó beszélni sem, elégszer tettük szót.

A legújabb divat a déli ebédforrás, amelyet sorra vezetnek be egyes kávéházaink. Virul a menürendszer, dumpíng árak vannak érvényben, amelyek legfeljebb arra jók, hogy a beállított személyzetet foglalkoztassák, de üzleti hasznót nem jelentenek.

A legnagyobb tárgyilagossággal állapítjuk meg, hogy főként ez az ebédforrás ad alapot azokra a támadásokra, amelyeket a vendéglős-

ipar a kávéipar ellen irányít, — sajnos nem minden alap nélkül.

Amikor a kávéházak meleg ételkiszolgálása és vendéglői iparengedélyei körüli harcok fellángoltak, a legliberálisabb kávék sem gondolta azt, hogy ezután a kávéházak vendéglőkké, sőt kifőzéské váljanak. Több és nagyobb mozgási szabadságot akartunk, de nem egy másik ipar munkakörének kiaknázását és az iparnak egész átalakulását.

A kávéház mindig egészen más üzemi típust jelentett, mint a vendéglő és a kifőzés. Ezt mutatta az is, hogy a kávéházi étlapok mindig drágábbak voltak, miní az átlagos vendéglőké. Ma már nem a vendéglőkkel, de a kifőzőkkel konkurálunk.

Sajnos az ilyen árrömbölésokről nem az a baj, hogy valaki saját helyzetét lerontja, de a nagyobbik az, hogy az ilyen trükkök járványként járnak végig az egész ipart és lerontják a még meglévő bevételi lehetőségeket.

Ha egy ilyen dumpíngárakkal dolgozó üzem helyzetét vizsgáljuk, két lehetőség van:

Tegyük fel, hogy az akció sikerrel járt és valami forgalomemelkedés mutatkozik.

Az adóztató hatóságok éles szeme mindjárt észreveszi, hogy a kávéház „aranybánya”, sőt az összes kávéházak aranybányák, ergo nemcsak a mostani terheket megbírják, de nagyobbakat is. A hír elterjed a városban a hatóságoknál és ekkor kísérelje meg az ipar vezetősége azt, hogy az ipar terhein könnyítsen.

Ha meg — minden közlés és jelentés ellenére — a várt forgalomemelkedés nem következik be, akkor az ilyen ártesztállítás a bevételek egy részéről való lemondást — effektív pénzkidobást jelent. És ekkor is megvan a hatóságoknak az a megjegyzése, ha a kávék le tudja árait szállítani, akkor fizethet adókat is és egyéb terheket.

Más iparágak küzdelmeit vizsgálva azt látjuk, hogy ezek egységes közös árpolitikával, megállapodásokkal és kartellekkel igyekeznek sorukon könnyíteni. Nem vagyunk hívei a kartelleknek, de azok közzgazdasági jelentőségét és bizonyos jogosultságát kétségbe vonni nem lehet.

A hírlapok tele vannak a sütőipar egységes ármegállapítása körüli harcokkal, pro és kontra nyilatkozatok jelennek meg. Nem akarunk a kérdés lényegéhez hozzászólni, csak konstatáljuk, az a tény, hogy ez az ipar is keresi és megtalálja a módját annak, hogy legalább maguk az iparúzők ne rontsák le az ipar helyzetét.

Sajnos törvényeink alig adnak módot arra,

Kártyatisztítás

Iegszében, legjóséskban: özv. BRUNNER LIPOTNÉ, Budapest, VII., Dohány-u. 80. I. em. Telefonhívó: 44-4-19.

SZENT ISTVÁN CSALÁDI SÖR

1½ literes zárt palackokban

a

Kőbányai Polgári Serfőzde

gyártmánya

hogy ennek az ipar belsejében dülő harcok korlátokat szabhassunk.

Igy szomorodott szívvel látjuk, hogy kartársaink egy nagy része nyitott szemmel rohan a romlás örvényébe.

A vége majd az lesz, hogy az ipartestület lesz kénytelen kiadni az utolsó jelentést: „Vége a kávéiparnak”.

Mészáros Győző.

A Kereskedelmi és Iparkamara nem helyesli a játékkártyák ismételt behelyezését tervét

A pénzügyminisztériumban tervezetet dolgoztak ki, amelynek lényege, hogy a használt játékkártyákat ismételt behelyezéssel újból üzleti forgalomba hozzák. A terv szerint a használt, de még jó kártyákat arra külön engedéllyel bíró, esetleg az egész országban egyetlen kártyaárúrs részére eladhatják, az engedélyes kereskedő pedig az ilyen kártyákat esetleg megfizetve, ismét való behelyeztetés és hivatalos zárjegyzéssel újból való ellátás után viszonteladó közbejöttével árusíthatná, amely alkalommal a fényűzési adó vagy az általános forgalmi adó a rendesnél kisebb lehetne. A pénzügyminisztérium ettől az elgondolástól a kártyakereskedelem megélénkülését és az állami jövedelem fokozását várja.

A kereskedelemügyi minisztérium a pénzügyminisztériummal ezt a tervezetét hozzászólás végett megküldte a Kereskedelmi és Iparkamarának. Ez szakvéleményében tévesnek mondta azt a föltevést, mintha használt kártyákkal üzérkedés folytának, amelyből az illetékbévetelnek kára volna. Ennek éppen ellenkezője az igaz: a társasköröknek, kávéházaknak fontos érdekük, hogy ugyanazzal a kártyajátékkal a lehetőség szerint minél többször játszanak, mert a kártya beszerzési ára általában csomagonként mintegy három pengő és a beszerzési ár rendszeren csak a harmadik játék alkalmával térül meg. A kávésnak ilyenformán nemcsak nem érdeke, hogy a kártyacsomagokat kis összegekért elárulassa, hanem ellenkezőleg az, hogy számítását kártyapénz beszédésével megtalálja. A valóságban inkább az történik meg, hogy törzsvendégek a kávéháztulajdonos kényszerű beleegyezésével egyes játszmákat magukkal visznek. De ebből az eljárásból sem származhatik kár a kincstár-ra, mert a bélyegilletéket egyszer már megkapta, viszont közömbös reá, hogy a további játékokat a kártyával a kávéházban, vagy másutt folytatják-e. A kamara ismeri azt a törvényt, amely a kincstárnak megadja a lehetőséget a kártyázó nyilvános helyiségek ellenőrzésére és teljes mértékben megérti a bélyegilletéki szabályok aam határozmányait is, amelyek a kincstár jogos érdekeit védelmezik. Az adott esetben azonban nem visszaélésről vagy üzérkedésről, az illető szabályok rossziszemű kijátszásáról van szó, hanem évtizedek óta folyó ártalmatlan begyökerezett szokásról, amelyet egyfelől üzleti érdekből megtagadni bajos, másfelől az a kincstár bélyegilleték-jövedelmét károsan nem befolyásolhatja. A kamara szerint a tervezet sem az érdekelt iparosság, sem a kincstár szempontjából nem megfelelő, ezért annak elejtését javasolta.

Ipartestületünk ismételt sürgetései ellenére a kártyaellenőrzés még mindig tart és a kérdés elintézése a közeli hetekben várható.

BORPALOTA RT.

Budapest, VI., Király ucca 26. sz.

Telefonok: 14-0-44 és 18-4-64.

Ajánlja kiváló minőségű márkás fajborait palackozva és hordótételben.

Budapesti Központi Általános Tejesarnok Részv.-Társ

VII., Rottenbiller ucca 31.

Telefon: 46-2-63, 46-2-64,

46-2-65, 32-3-07,

33-8-91, 34-6-68, 35-0-16.

Sürgöncim: „Köztej Budapest”

A főváros kávéházai, szállodái és kávéméréseinek szállítója Tojás osztály

Mecznik-mustár legyen minden asztalon!

A kávéház mint színpadi téma

Goldoni „Kis Kávéház” című olasz vígjátéka 1752-ből

Néhány évvel ezelőtt adta elő a Vígyszínház Zsolt Béla „Oktoyon” című darabját. Ebben megjelenik a budapesti Oktoyon tér, a „kávéházak tere” és a nagynevű ottani kávéház is. Magyar irodalmunkban száz esztendeje ott van már a színpadra hozott kávéház: a Nemzeti Színház 1838-ban mutatta be Gaál József „Pelekesi nótárius”-át, melynek harmadik felvonása a híres régi Színház kávéházában, a későbbi Vigadó kávéház helyi elődjében folyik le. Színgépi a „Szökött katonát” egy felvonását a régi diákkávéházban, a Zrínyi-ben játsszatja le. Ugyanő vitte színe Két pisztoly című színművében a pesti „Két pisztoly” vendéglőgödő és kávéház cégnevére való utalással a tolnai Fekete Sas kávéházát. Heltai Jenő „Kis cukrászda” című bájos alkotása, Tristan Bernhard „Le petit café” című darabjának hatásait viseli magán. Nádas Sándor „Kávéház” című darabja, melyet a Vígyszínház adott elő a háború elején, ugyancsak a pesti kávéházat viszi színpadra. Az idősebbek jól emlékeznek Oroszy „A kalabriásparti” című darabjára, amely egy kis budapesti kávéházban játszódik le. Nem az Orczy kávéházban, mint ezt a köztudat hiszi, de kávéházban játszódik mégis.

E kávéházi vonatkozású színdarabok közös öse Carlo Goldoni-nak a világhírű régi olasz vígjátékírónak Velencében 1752-ben először előadott *La Bottega del Caffè* című vígjátéka. *Bottega*: olaszul annyit, mint spanyolul *Bodega*, franciául *Boutique*, németül *Bottich* és *Bodung*: eredetileg dézsza, zoeska, vödör jelentésű, tréfásan átment a kis „falatozók” nevére is, melyeknek ugyancsak tréfás olasz neve, a Boffetta — ebből lett a francia Buffet szó — tréfásan „Potyázó helyet” jelent.

1750 körül *Bottega del Caffè* volt Olaszországban azoknak a kis kávéháznak a neve, melyekben sem billiárd, sem játékszoba nem volt, csupán kávé és rozslisokat — a mai likőrök őseit — mérték bennük. Goldoni demokratikus szemlése ebben a bájos kis darabban a fényes, ragyogó, hivalkodó, nagy velencei kávéházakkal, az akkor már egy felszázada álló, maig világhírű *Café Florian*-nal és a vele szemben levő *Café Quadri*-val állítja szembe a kis kávéház egyszerű, becsületes életét. A nagyvilági nagy kávéházat állítja szembe a kispolgári kis kávéházzal. Előbbiben írók, költők, festők nagyvilági dámák, szeltelő álnemesek, külföldiek pávaskodnak, akiknek igen gyakran üres a zsebük. A kis kávéházban egyszerű, boldog emberek üldögélnek. A kis kávéház derék ember — írja Goldoni — a legjobb kávé mérő egész Velencében. A minden hájjal megkent Garzone, a pincér — a neve *Trappola*, ami ügétöt, loholót, talpalót jelent — furesálja, hogy gazdája, a kis kávé Messer Ridolfo — magyarul Rudolf mester — minden reggel friss kávé főz. „*Keqyelmed rossz üzletember, uram* — mondja a kitanult vén *Trappola* — *mi az ördögnek főz keqyelmed friss kávének ezeknek a vacak vendégeknek! Jó lesz azoknak a tegnapi kávéalra felöntött jorróvóból lett mászás is! Látszik, hogy keqyelmed még újdonsült kávé! Egy újdonsült kávé főzőn egy jélév jó kávé, míg a publikumot boltjába csödti, azután már adhat akármilyen kótyvalékot is.*” A becsületes Messer Ridolfo ebadta fickónak nevezi *Trappolát*: „*En becsületes ember akarok maradni, nekem a jührnevem többet ér, mint a család kereset! Munkámmal a kávé árának ötven procento-ját megnyerem, mi kell nekem több?*”

A darab meséje az, hogy Messer *Ridolfo* kávéháza mellett ott van Messer *Pandolfo*-nak megjegyzett kártyákkal dolgozó, agyafurtt szerencsejátékosnak játéksháza. 1752-ben Velencében még külön szabadalmas játéksházak működtek, ezekben folyt a mai többnyire kis billiárd ósén, a *Gioco delle Bocce*-n, a „Pofák játékán” a házard billiárd, a „Prima-Seconda” nevű *Pharo*, másként *Fárao* játék és a *Biribi*, a

későbbi *Tombole* öse, valamint az *Olla Fortune*, vagyis szerencsefuzék, a későbbi *Roulette* öse.

A derék kávé, Messer *Ridolfo* aggodalommal látja, hogy az aljas, hamis játékosnál már huszonnégy órája játszik *Signor Eugenio*, egy gazdag velencei posztós kalmár jölelki, de könnyelmű fia. Játékoslarsa valami gyanús nemesember, aki *Leandro* gróf néven szerepel. A játékot egy *Don Marzio* nevű nápolyi nemesúr erősen figyeli. Megjelenik egy csinos fiatalasszony, a vállán koldusköppöngy. Sírva elmondja, hogy ura, a piemontei könyvelő megszökött hazulról. A kávé, Messer *Ridolfo* gyanút fog: rájön, hogy az asszonyka ura senki más, mint az állítólagos *Leandro* gróf. Ugyanakkor sírva megjelenik a könnyelmű *Signor Eugenio* fiatal felesége is. Ura már az asszony fülbevalót is zálogházba küldte a pincérrel. A derék kávé, velencei módon álarcot öltet a kis asszonykával és beülteti őket a kávéházba. Megjelenik a szerencsejátékos, nagy ebédet ad a két szerencsétlen áldozat, az álgrof *Leandro* és *Signor Eugenio* tiszteletére, közéjük ülteti a vele összejátszó esélyesap táncosnót is. Erre kitor a gyalázat: a két álarcos asszony nekimegy a szerencsejátékosnak, *Don Marzio* a nápolyi nemes megérkezik a velencei sbirrok, a rendőrök *Capitano*-jával, a vendégek kardot rántanak, a szerencsejátékos letartóztatják és gályarabságra küldik, a két asszonykához a magukról megelégedett férjeik visszatérnek. Így teremt rendet és boldogságot a becsületes fiatal kávé, mert hálás a fiatal *Eugenio* atyjának, aki őt, a kávéházi pincért hozzásegítette a kis kávéház megalapításához.

Goldoni ezzel megteremtette a „Becsületes vendéglátó” irodalmi figuráját, mely azóta is színter a világirodalomban. *Goethe* „*Hermann und Dorothea*” című verses elbeszélésében „*Arany Oroszlán*” uram a régivágású becsületes vendéglátó, ott van ez *Tristan Bernhard* „*Le petit Café*”-jában is. *Goldoni* demokratikus szemlélet sugározza a darab: „*Addig nyújtózkodjál, ameddig a takaród ér!*” ne légy úrbatnám, légy hálás és jó és nem fog fájni a fejed.

Bevilaqua Bersödy Béla dr.

HIVATALOS RÉSZ

Budapest Székesfőváros Polgármestere.

Tárgy: A vendéglősök és kávéházak zenélesi záróra idejének meghosszabbítása.

96.937. szám.

1934. — pmsz.

A Budapesti Kávéesok Ipartestülete t. Elnökségének,

Budapest,

VIII. József-körut 38.

A vendéglők és kávéházak jelenlegi zenélesi záróra idejének a meghosszabbítása ügyében hozzám intézett kérelmére értesitem a t. Elnökséget, hogy ebben az ügyben a m. kir. ren-

KITUNÓ és MEGBIZHATÓ

ZENEKAROKAT

felelősséggel csakis az Országos Magyar Zenész Szövetség Közvetítő Irodája útján (VII. Erzsébet-krt. 9-11. Newyork palota, telefon: 44-0-16) kaphat! Hivatalos közvetítő: Augentfeld Jenő.

Árcsökkenés jameknél és konzerveknél!

A Budapesti Kávéesok Áruforgalmi R.-t.-a közli, hogy az eddig forgalomba hozott elsőrangú gyártmányu jam és gyümölcs, valamint főzelékkonzervek árát e hó 15-től kezdődően lényegesen leszállította.

Vásárolja konzerv sükségletét a napi sükségletnek megfelelő mennyiségben a

Budapesti

Kávéesok Áruforgalmi R.-t.-nál Budapest, VIII., József-körut 38.

Felhívjuk igen t. Vevőink figyelmét, hogy csak prima minőségű, idei eltevésű gyümölcs és főzelékkonzerveket vásároljon, másrendű, mult szezonból visszamaradt, ugynevezett olcsó, akció konzerveket nem tartunk rakárón.

dörtség főkapitányságának véleménye szerint a zenezáróra jeleghi korlátozása mellett is igen sok feljelentés érkezik a kerületi kapitányságok a vendéglői, illetve kávéházi üzemből kihallatszó és a környékbeli lakók éjjeli nyugalmát zavaró zenélés miatt, ugy, hogy a főkapitányság a jelenleg érvényben levő zenezáróra idejének meghosszabbítása, illetve kiterjesztése ellen a leghatározottabban állást foglalt.

A rendörtség állásfoglalása következtében tehát, minthegy a kérdésnek elsősorban rendészi szempontból van jelentősége, teljesen céltalannak találok ezen ipar gyakorlásáról szóló 802/1907. és 1396/1909. kgy. számú szabályrendelet vonatkozó szakaszainak módosítására nézve a törvényhatósági bizottságnak javaslatot tenni.

Budapest, 1934. évi szeptember 24-én.

A polgármester megbízásából

Felkay s. k.

h. tanácsnok.

Az OTI-tévedések és mulasztások enyhébb elbiralását

jelenti a 280616/1934. B. M. sz. rendelet, amelynek szövege ez:

1. §. A T. 129. §-a negyedik bekezdésének második és harmadik mondata közé a következő mondatot kell beiktatni.

„Az előbb meghatározott következményeken felül a munkaviszony megállapítása, illetőleg az elkésletten teljesített bejelentés napja előtt már lezárult járulékkifizetési időszakra járó járulékösszeget — a késedelmi pótlék visszamenőleges felszámításának mellőzésével — a bejelentés elmulasztó munkaadó 10%-kal, a bejelentést elkésletten teljesítő munkás pedig 5%-kal magasabb összegben köteles megfizetni; a járuléktöbblet — levonás joga nélkül — egészen a munkaadót terheli.”

2. §. A T. 129. §-ának ötödik bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„Ha a munkaadó a biztosításra kötelezettnek javadalmazását a valóságosnál kisebb összegben jelenti be vagy ha a javadalmazás összegében beállott emelkedés bejelentését elmulasztja, a bejelentést és tényleges javadalmazásának megfelelő járulékok különbözetét 10%-kal, ha pedig a beállott emelkedés bejelentését elkésletten teljesíti, a járulékkülönbözötet 5%-kal magasabb összegben, de a megfelelő késedelmi pótlék felszámításának mellőzésével megfizetni köteles. A munkaadó az eljárás költséget, valamint a járuléktöbbletet levonás joga nélkül egészen viseli.”

3. §. (1) A T. 131. §-a ötödik bekezdésének első mondata helyébe a következő rendelkezés lép:

„Az előbbi bekezdés eseteiben a munkaadó az illető biztosításra kötelezettnek biztosítása fejében az egész bejelentési időszakra eső járulékot a késedelmi pótlék visszamenőleges felszámításának mellőzésével 10%-kal magasabb összegben — a felére vonatkozó levonás joga nélkül — az intézetnek megfizetni köteles akkor is, ha a munkaviszony nem az egész bejelentési időszakon állt fenn.”

(2) A T. 131. §-ának ötödik bekezdését folytatólag a következő rendelkezés egészíti ki:

„A 129. §. negyedik bekezdésének utolsó két mondatában (a 185.180/1933. B. M. számú rendelet 1. §-ával kiegészített szöveg) foglalt rendelkezéseket megfelelően alkalmazni kell.”

4. §. A T. 117. §-ának (1) bekezdését folytatólag a következő rendelkezés egészíti ki:

„A munkaviszony bejelentésének elmulasztása vagy a bejelentés késedelmes teljesítése esetében az 1917:XXI. l.-c. 129. §-a negyedik bekezdésének a járuléktöbbletrel vonatkozó rendelkezését megfelelően alkalmazni kell.”

5. §. A T. 118. §-át folytatólag a következő rendelkezés egészíti ki:

„Javadalmazásnak a valóságnál alacsonyabb

Legjobb „STUDIUM” védjegyű DAKÓ ÉS IRÓKRÉTA

Gyártja: BUDAPESTI KRÉTAGYÁR RT.

IX., Közraktár-utca 12.

Kapható: Budapesti Kávéesok Áruforgalmi Rt.-nál.

„ERŐS”
ajtócsukló eladási és karbantartási vállalat
Budapest, VII. Elemér uca 36
Telefon: 33-9-65.
Javitások, felszerelések és alkatrészek.
Budapesti kávéházak szállítója

Hattyu gőzmosó és fehérnemű kölcsönző vállalat
Budapest, VII., Klauzál-u. 8. Telefon: 38-5-58 és 35-8-59
Az ország legnagyobb gőzmosó üzeme, legmodernebbül berendezve. Legkíméletesebb mosási-rendszer.

Ifj. Grünwald Mór Ferenc József rakpart 8.
Telefon: 84-3-39. — Üveg és porcellán.

Király Gőzmosóda

mindenkinél modernebb berendezése legkíméletesebb és legolcsóbb mosást garantálja
IV., Magyar-utca 3. Telefon: 85-1-29. — VI., Hajdu-utca 12-14. Telefon: 93-1-15

összegben bejelentése, a javadalmazás összegében beállított változás bejelentésének elmulasztása vagy késedelmes teljesítése esetében az 1927. XXI. t.-c. 129. §-a ötödik bekezdésének a járuléktöbblet vonatkozó rendelkezését megfelelően alkalmazni kell.

6. §. Ez a rendelet kihirdetése napján lép életbe és annak rendelkezései a hatályba lépés után történt kirovások esetében kell alkalmazni.

H I R E K

MIRŐL NE FELEDKEZZEK MEG:

Október 20-ig befizetendő az általánosított és zónés kávéházak vígalmi adója.

Október 23-án, kedden délután 5 órakor előjárósági ülés. Utána este fényoicokor taggyűlés, majd társasvacsora a Royal szálló fehér termében, este 9 órakor.

Október 25-ig befizetendő a személyzet illetményeiből levont kereseti, külön- és rokkantellátási adó.

November 5-ig megfizetendő a novemberi negyedévi házbér első részlete.

November 6-ig megfizetendő a nem általánosított és nem zenés-kávéházak vígalmi adója.

November 10-ig tartoznak az adóközfösség tagjai november havi fényüzési és forgalmi adóátalányukat megfizetni.

November 15-ig fizetik a fényüzési adót azok, akik nem tagjai az adóközfösségnek.

Előjárósági ülés, taggyűlés, társasvacsora. A Budapesti Kávéosok Ipartestületének előjárósági ülése október hó 23-án (kedden) délután 5 órakor tartja meg a testület tanácstermében október havi előjárósági ülést. — Az előjárósági ülés után a Royal szálló fehér termében taggyűlést tartunk, melyben az ipari aktuális kérdéseket kívánjuk ennek keretében megbeszélni. A taggyűlés után ugyanott társasvacsora keretében akarjuk a régebben oly közkedvelt baráti és kartársi érintkezést felújítani és a megbeszéléseket a fehér asztalnál folytatni. Kívánatos lenne, hogy kartársaink ipartestületünk életének e megnyilvánulásában minél nagyobb számban vegyenek részt és részvételüket előzetesen telefonon jelentsék be a testület irodájának. Természetesen iparunk barátait és jóakaróit — mint mindenkor — szintén szívesen látjuk.

Tisztelgés dr. Felkay Ferenc tanácsnoknál. Ipartestületünk részéről Mészáros Győző elnök, dr. Strausz Vilmos alelnök és dr. Havas Nándor főjegyző f. hó 10-én megjelentek dr. Felkay Ferenc tanácsnoknál a székesfőváros XV. ügyosztálya új vezetőjénél, hogy öt hivatalbalépése alkalmából köszöntsék. Mészáros Győző elnök hivatalozással arra a tradicionális jóakaratra, amelyet a múltban az ügyosztály részéről iparunkkal szemben tapasztaltunk, arra kérte a tanácsnok urat, hogy ebben részesítsen bennünket a jövőben is. Dr. Felkay tanácsnok nagy melegséggel köszöntö meg a testület üdvözlését, jelezvén, hogy ő kívánja a testületet felkeresni, amit a jövőbe fog megtenni. Teljes mértékben biztosította a megjelenteket, hogy a tradicionális jóakaratot nemcsak fenntartja, hanem ismerve a kávéipar válságát, még azt ki akarja szélesíteni. Készséggel áll rendelkezésre az ipar közérdekű ügyeinek védelmében. A küldöttség nagy örömmel vette tudomásul a tanácsnok úr nyilatkozatát.

Ipardíj visszafizetése. Ha az iparhatóság a vendéglői iparra szóló iparendélyt kiszolgáltatta, de a pénzügyi hatóság az italmelési engedélyt nem adta meg, s így a vendéglői üzlet gyakorlása megkezdhető se myvolt, az ipardíj vissza nem utalható, mert a befizetett ipardíj visszafizetésének akkor van helye, ha az iparhatóság az iparigazolványt illetve az iparendélyt kiszolgáltattatás megtagadja. (30.021/1914. K. M.)

A pesti-budai kávéipar 250 éves története c. munka, mely iparunk múltját és a főváros kulturális történelmének rendkívül érdekes részét tartalmazza, e napokban már sajtó alá kerül és az év

Üvegáru, porcellánáru, edények és minden vendéglői cikk a legolcsóbb nagybani árakon.
Okvetlen kérjen árajánlatot!
Kérje legújabb vendéglős árjegyzékünket!
REISZ ARUHAZAK
Budapest, VII., Király u. 47. és IV., Kálvin-tér.

végével megjelenik. Minthogy a rendkívül érdekes munka csak korlátozott példányszámban jelenik meg, kérjük kartársainkat, hogy példányiakt mihamarabb jegyeztessék elő ipartestületünk irodájában.

Személyzeti okmányok megőrzésére szolgáló borítkokat (táskákat) készítetett az ipartestület elnöksége. Ezek a táskák oly módon vannak szerkesztve, hogy külsejükre az alkalmazottak személyi adatai, a munkaviszonyban beálló változások, a munkaviszony feltételei reáveztethetők és így azok megőrzése esetén az alkalmazottakra vonatkozó adatok mindenkor rendelkezésre állanak. — Minthogy e táskák használata sok helyen nagyon célszerűnek bizonyult, felhívjuk azokra kartársaink figyelmét azzal, hogy azok ipartestületünk irodájában darabonként 6 (hat) fillért beszerezhetők.

Melyik nemzet issza a legtöbb teát? E téren az angoloké az első és ők vezetnek a nemzetek között. Egy a teabehozatali adatokkal összegegyeztetett statisztikai adat szerint naponként és fejenként 6 csésze teát fogyasztanak. Az évi átlag nem kevesebb mint 103 milliárd csésze tea. Az első versenytárs Kína, fejenként és naponként 1 és egy negyed csészével messze elmarad Anglia mögött. Amerika teljesen kiesik a versenyből, mert az amerikaiakra csak minden másodnaponként esik egy csésze tea.

Sok vızartalmú, rosszul kidolgozott vajforgalombahozatala: kihágás. A Kihágási Tanács 2971/1930. kih. sz. alatt hozott harmadfokú ítéletével terhelt bünsőnek mondotta ki és pénzbüntetéssel büntette, valamint a felmerült vegyvizsgálati díj megfizetésére is kötelezte a következő megokolással.

Az 1895. évi XLVI. t.-c. végrehajtása tárgyában kiadott 38.286/F. M. sz. rendelet 5. §-ának 1/c pontja szerint a mezőgazdasági termények, termékek és cikkek hamisítottak tekintendők, ha azok idegen, vagy a mezőgazdaságra káros anyagot az esetleg megengedett mennyiségén felül tartalmaznak. Az irányadó tényállás szerint, terhelt olyan vajot hozott közfogyasztásra forgalomba, amely a vegyvizsgáló állomás véleménye szerint sok vizet tartalmazott, s mit ilyen rosszul kidolgozottak bizonyult, ezért terhelt e cselekményével elkövette az 1895. évi XLVI. t.-c. 3. §-ának C pontjába ütköző kihágást.

Iparosok és kereskedők olaszországi tanulmányutja. A napi- és szaksajtó ipari rovatvezetői és munkatársai az ipari és kereskedelmi érdekképviseletek bevonulásával november havában 16 napra terjedő tanulmányutat tesznek Olaszországba. A rendkívüli kedvezményeket nyújtó társasutazás programja: Velence, Milano, Genova, Pisa, Róma, Nápoly, Firenze; Bologna; Triest; Fiume, Abbazia művészeti, idegenforgalmi, történelmi és egyben gazdasági nevezetességének megtekintése, ipari és kereskedelmi szervezetek, intézmények, vállalatok, megfigyelése.

A tanulmányút alkalmat nyújt a résztvevőknek ünnepélyesen fogadó olasz közgazdasági körökkel való érintkezésre és így előnyösen szolgálja a magyar-olasz gazdasági kapcsolatok mélyítését.

A részvétel ára Budapesttől-Budapestig gyorsvonat II. osztályon teljes ellátással, kiszolgálással 316 pengő.

Részletes tájékoztatást nyújt az Ipari Rovatvezetők Testülete titkársága (Gosztanyi Jenő), VI., Gróf Zichy Jenő ucca 22. Telefon: 24-4-14.

Fontos kamarai döntés a vendéglősök érdekében. Elvi jelentőségű döntést hozott a kamara zsűrije a vendéglősök árusítására vonatkozóan. A zsűri kimondta, hogy vendéglősöknek is jogukban áll a törvényes munkakörben előállított ételeket akkor is kiszolgáltatni, ha a vevő az ételeket nem a vendéglős helyiségében fogyasztja el. Ez annyit jelent, hogy a vendéglős felvehet rendeléseket társasösszejeveletek, ebédek és zsúrok céljaira és az ételeket házhoz szállíthatja. A döntés kimondja azt is, hogy ez a jog nem jelent annyit, hogy a vendéglős uccán át is árusíthat, tehát nem tehet a kirakatba fagyallott és süteményeket azzal a céllal, hogy ezeket uccai járókelőknek eladja.

A munkakönyv visszatartása nem jogosult mert a munkakönyv zálogtárgyul nem szolgálhat. (13.722/1914. K. M.)

Franck-pótkávé és Kathreiner-Kneipp malátakávé jó forgalmat és tisztességes hasznot biztosít!

A felmondási ok megjelölése. Az igaz, hogy a felmondólevél egyedül az ipartörvény 94. §-nak g. pontjára hivatkozik, s egyébként nem jelöli meg azokat a tényeket, amelyek az azonnali elbocsátás okául szolgáltak, mégis arra való figyelemmel, hogy a bünvádi eljárás a felperes ellen ugyanabban az időben indult meg, a felperesnek a szolgálata alatt hosszú idő át elkövetett büntetendő cselekményeinek tudatában minden kétséget kizáróan tisztában kellett lennie azzal, hogy azonnali elbocsátásának indokál a bünvádi eljárás tárgyává tett azok a tényei szolgálnak, amelyek miatt több jogerősen két évi fegyházra ítéltetett. K. III. 3213/1933., 1934. jun. 26. (M. Tvkzés.)

A fizetés meghatározása a munkaadó és munkavállaló szabad egyezkedésének tárgya. A fizetésleszállítás tehát érvényes, ha azt az alkalmazott elfogadta, — felmondási joga gyakorlása nélkül a szolgálathoz továbbra is megmaradt. (K. IV. 5372/1933., 1934. jun. 16. M. Tvkzés.)

Ki az ipari tisztviselő? Magyar királyi Kúria: Ipari tisztviselőnek, csakis az a személy tekintethető, aki az ipari vállalatnál, vagy gyárszerű üzemben, kereskedelmi, vagy műszaki természetű, szellemi irányító, vagy ellenőrző tevékenységet fejt ki.

Ha a munkakönyv hiánya miatt nem tudott elhelyezkedni felperes az ezen a címen kártérítési követelést akart érvényesíteni az alperes ellen, már a kár elhárítása vagy csökkentése tekintetében őt terhelő kötelezettségénél fogva tartozott volna a könyv visszaadása végett annak visszaküldéséhez szükséges idő elteltével az alperesnél újabb jelentkezni, még ha az alperesnek módjában állott volna is a könyvet hozzá, jelentkezés nélkül is eljuttatni. K. I. 2699/933., 1934. jun. 25. (M. Tvkzés.)

Részeg munkás azonnal elbocsátható. Az iparjogban bizonytalanság uralkodott azon a téren, hogy a munkaadó jogosított-e a részeg munkását rögtöni hatállyal elbocsátani. Volt olyan fel fogás, mely szerint az ipari szakának szerint változhatott a felmondási jog. Most azonban egységessé vált a gyakorlat, amely szerint az alkalmazott, aki ittasságával magát szolgáltatékptelenné teszi, ezzel visszaél munkaadó bizalmával, tehát állásából rögtöni hatállyal elbocsátható.

Tanonc iskolamulasztása esetén előbb meg kell állapítani, hol lakott a tanonc? A mester csak a nála lakó tanonccal felel, a 94. §. szerint feltétlenül. (1881/1932. kih. tanács.)

Jogi személyek ellen rendőri büntető bírói eljárás nem indítható s a nevükben elkövetett kihágásért a felelős üzletvezető ellen indítható meg az eljárás. (24.480/1914. K. M.)

A munkaadó a munkavállalónak fizetését az esedékesség időpontjában köteles fizetni, mert különben a munkavállalónak joga van rögtöni hatállyal kilépni. Ettől a szabálytól a bírói gyakorlat csak akkor tekint el, ha a munkavállaló hosszabb ideig türi, hogy a munkaadó fizetését késedelmesen szolgáltatja ki, amikor is a munkaadó a késedelem következményeitől mentesül, ha a munkavállaló őt fizetésre nem szőlítja fel. (Bp. XIII. 13.887—933. 1934. III. 27. Szóke.)

Chrómoztassa, nicleleztesse felszerelését

NEMES EDE chrómozó vállalatánál,
Budapest, VI., Nagymező ucca 45.
Telefon: 18-9-80.

Mantos testvérek rt.

festő, mázó és tapétázó ipariskem

Budapest, VI., Horn Ede-u, 5. Tel.: 19-4-51 18-5-26

Kávéházak, szállodák, éttermek festő, mázó és falakárpit munkálatait művészi kivitelben végezzük.

NÖSNER pezsgő

Nösner, V., Hollán-u. 2. Rendelések Tel. 19-4-89.

Kávéiparengedély meghatározott időre ki nem adható a kereskedelemügyi miniszter 26.248/1915. számú elvi jelentőségű határozata szerint. Ugyanis az elsőfokú iparhatósági véghatározat ama érvelése, mely szerint a szóbanlévő kávéházi iparengedély csupán az orfeumidény tartamára adható ki s ennél fogva annak érvénye az orfeumidény befejeztével megszűnt, helyt nem állhat. Az engedélyhez kötött iparok gyakorlására engedély ugyanis időhöz kötött ki nem adható, a már nyert iparengedélytől, illetve az ipargyakorlásnak jogától bárkit csak a törvény értelmében lehet megfosztani.

Iparengedélyt nem lehet adni-venni. Az iparengedély nem magánjogi forgalom tárgya és annak forrása kizárólag az engedély kiadására hivatott hatóság határozata. (Kúria 1933. nov. 9. P. IV. 3565/1933.)

A vendéglősipar gyakorlása. Ha valaki csak italmérességgel foglalkozott, ételket ellenben nem szolgáltatott ki, a vendéglői ipar iparengedély nélkül való gyakorlásának esete nem forog fenn. (88.072/1915. K. M.)

Katonai szolgálat alatt végzett ipari munka figyelembe vétele. A kereskedelemügyi miniszter most megjelent rendelete szerint, ha valaki segédként gyakorlata folyamán katonai szolgálatra vonul s szolgálat alatt ipari szakmája körébe tartozó munkát végez a katonai hatóság üzemében, ezt az időt a segédként szakbavágó gákorlatába be kell számítani. Az eltöltött munkaidő tartalma és tartama tekintetében egyedül a katonai hadóság bizonyítványa irányadó s az iparhatóságok ezt minden további vizsgálat nélkül a képesítés igazolásánál elfogadni kötelesek.

Férj szolgálata feleségnél. Nincs sem jogi, sem erkölcsi akadályja annak, hogy a férj, aki neje- nek eltarására van kötelezve, külön díjazás nélkül fejtsen ki üzleti tevékenységet a neje- nek társaságában a társaság és neje érdekében. (Kúria 1934. jan. 10. P. VII. 2973/1933.)

A MÁV a társutazások keretében ideérkező idegenek részére több szabad időt iktatott be. A Baross-Szövetség Idegenforgalmi és Fűrdugyi Főcsoportja felszólamlással élt a MÁV-nál azért, mert az IBUSZ és más utazási irodák által Magyarországra érkező idegenek részére, tapasztalat szerint, olyan zsufolt programot állítanak össze, hogy a külföldinek nem marad megfelelő szabad ideje egyéni sétákra és — ami az idegenforgalom szempontjából legjelentősebb — bevásárlások eszközésére.

A Baross-Szövetség rámutatott átiratában arra, hogy milyen messzemenő közzgazdasági érdekek fűződnek ahhoz, hogy a külföldi kereskedőinket, áruinkat és üzleti életünket is ismerje meg. Az e téren is kifejezhető propaganda kétségtelenül meghozza a maga üdvös gyümölcsét és számos vonatkozásban ösztökélőleg hathat a magyar export fejlődésére.

A MÁV a felhozott indokokat a legteljesebb mértékben elismerte és már utasítást is adott az IBUSZ-nak, hogy a külföldiek részéről ideérkező idegenek részére a programot ne állítsák össze — zsufoltan, hanem akként, hogy szerves beleilleszkedéssel bagyjanak az egyéni körülmények céljaira is megfelelő időt.

A főpincérekre nem vonatkozik a munkaügyi rendelet. Két főpincér a központi járásbírósnál, mint munkaügyi járásbírósnál pert indított a munkaadó ellen, aki azonnali hatállyal elbocsátotta őket. Ezt a főpincéri munkaügyi igényt végső fokon az ügy érdemének érintése nélkül a Kúria intézte el. A felek jogvitája a körül a kérdés körül forgott, vajjon a főpincérek felmondási illetményét az iptartórvény, vagy pedig az 1920. évi 1910. számú munkaügyi kormányrendelet alapján kell-e elbírálni. A Kúria

Teabeszerzésénél próbálja ki

BUDAPESTI KÁVÉESOK ÁRUFORGALMI RT.

Budapest, VIII., József krt. 38. Telefon: 39-2-77.

alanti különleges teakeverékeit, amelyek kizárólag kipróbált minőségű, garantáltan friss, nemes termésű teakból vannak összeállítva és kipróbálva.

Olesó, kommere tükát (14 pengő alul) ne vásároljon. A tea árában csak 8 pengő maga a vám, úgyhogy az alanti árakon alul csak súly minőség szereshető be, mely kávéházi célokra alkalmatlan.

Kimérve is szállítunk alanti keverékeinkből:

Imperial teakeverék per kg	P. 20.65
Royal teakeverék per kg	P. 18.45
Lipton rendsz. teakeverék per kg	P. 19.65
Teakeverék A per kg.	P. 17.40
Teakeverék B per kg.	P. 14.80

Márványból

épületburkolást, portálokat, kávéházi asztalokat minden színben a legolcsóbb árban készít
KRONEMER DÁVID márványipari üzeme,
Budapest, X., Kőbányai ut 39. (Hungária körút sark.) Telefon: 37-8-69

megállapította, hogy a főpincérek felfogadási levele szerint főpincéri teendők végzésére kaptak a felperekek alkalmaztatást, már pedig az ilyen tevékenység csakis fontosabb iparossegédi szolgálatnak minősül. Ennek folyamán, hogy a főpincérek az iptartórvény rendelkezései alá tartoznak és rájuk a munkaügyi rendelet hatálya nem terjed ki. Keresetüket alaki okból a Kúria is elutasította.

Érdekes idegenforgalmi számok. Most készült el a részletes hiteles idegenforgalmi statisztika július végéig. Meglepőnek tetsző adatok is vannak benne.

Különösen fontos, hogy az itt töltött éjjelek száma mennyire emelkedett. Míg az érkezett idegenek száma 105-243-ról 113.021-re nőtt tavaly óta (január—július), az éjjel-száma 289.540-ról 322.228-ra szaporodott (Európa legtöbb országában esett). Pedig kimutatást súlyos tehertertelek befolyásolták. Így Jugoszláviából 1934-ben is csak 647 személyt engedtek ide (a tavalyi félévben 593-at) s az amerikai érkezők 1939-en voltak (tavaly I—IV. hónapban 2408-an). Egyéb amerikai 208 volt (tavaly 226). Osztrák is kevesebb volt: 12.407 (tavaly 12578). Felülően emelkedett a német utas-szám: a tavalyi 5777-ről 8406-ra.

Elég biztató az olasz adat is: a tavalyi 1811 után 2530, valamint a francia: 1731 után 2174 és kivált az angol: 1491 után 2811. Emelkedett a román is 1081-ről 1359-re s kevésbé a cseh: 1344-ről 1480-ra.

Meglehetősen javult a bolgár 245-ről 607-re, a török 165-ről 316-ra, a holland 700-ról 858-ra, a svéd 262-ről 411-re, a lengyel 603-ról 996-ra.

Az itt töltött éjjelek száma teljes 10.000-rel nőtt a németeknél: 20.063-ról 30.493-ra, az angoloknál 4000-rel: 1903-ról 3.089-re, a románoknál majdnem ezerrel 3259-ről 4082-re, a cseheknel 2000-rel: 5685-ről 7753-ra, az olaszoknál majdnem 2000-rei: 6087-ről 7943-ra.

Külön mutatják ki Magyarország elszakított részeinek látogatóit. A cseheknek itélt részből jött 9177 (tavaly fél év alatt 9629), a jugoszláv területtől 1302 (tavaly 1831), a románról 5839 (tavaly 5509).

Tanoncok leépítése. E részben a német bíróságok ujabban erősen a tanonc pártját fogják. Több esetben kimondták, hogy érvénytelen az olyan szerződési kikötés, amely szerint a tanonc a rossz üzletmenet miatt rögtöni hatállyal elbocsátható. A magyar törvény 98. §-ának 2. pontja szerint a tanonc, illetve a képviselője az azonnali felbontást követelheti, ha a főnök az üzletet két hónapnál szünetelteti. A törvény indokolása szerint azért, hogy más főnöknel kereshessen elhelyezést. Arról, vajjon a főnök az üzleti válság miatt felmondással megszüntetheti-e a tanviszonyt a m itörvényünk csak a 96. §-ban intézkedik. A §. 3. pontja szerint a tanviszony megszűnik, ha a munkaadó üzlete, annak halála miatt, vagy más okból megszűnik.

Sok 100.000 kávéháztulajdonos az egész világon vezette be a National felirő és elszámolási rendszert, melynek előnye: 1. A pincérek csakis nyomatott, meg nem másítható National-blokkok ellenében kapják meg az árut. 2. Egyidejűleg önműködőleg terhel me ga főpincér számláját a kellő összeggel, még mielőtt az áru ki lesz szolgáltatva. 3. Az elszámolás egy pillanat műve, mert önműködő, hibát kizáró összedomú mutatja ki bármely napközben is, mennyi pénzzel kell a főpincérek elszámolnia. 4. Feledékenység, hibák, tévedések, veszteségek ki vannak zárva. 5. A National felirőszalag lényegesen emeli az ellenőrzést, azt 100 százalékosá teszi, stb.

Készéggel szolgálunk minden kötelezettség nélkül további felvilágosításokkal és árajánlattal. Érdeklődjék még ma! National Regisztráló Pénztárak Terjesztési Vállalata rt., Budapest, IV., Szarka-utca 4. Telefon: 82—5—10.

A legkiválóbb sörkülönlegesség Szent István
Porter sör

a Polgári Serfözde gyártmánya

„Hattyú” Gőzmosó. és fehérneműkötésüző vállalat (Bp., VII., Klauzál ucca 8.) a legmodernebbül újonnan berendezett üzemével, mindenben a legkedvezőbb feltételek mellett áll kartársaink rendelkezésére.

Zwack-likörgyár elsőrangú gin-t, wisky-t, vermouthot és coctailt hoz forgalomba, amelyet bármely külföldi hasonló itallal egyenértékűnek ajánl a kartársak szíves figyelmébe. Fenti három cikk sok külföldi márkánál még jobb is. Mixeléshez is páratlanok.

Kártyatisztítást legelőnyösebben végezhetetnek kartársaink öv. Brunner Lipótné kártyatisztító vállalatánál (VII., Dohány ucca 80 I. em. Telefonhívó: 44-1-19.), melyet legmelegebben ajánlunk, mivel meggyőződünk arról, hogy legszebben és legolcsóbban végzi a kártyatisztítást.

FIGYELJÜNK! PIATNIK NÁNDOR ÉS FIAI BUDAPEST

magyar kártyagyár gyártmányainak valódiságára. Övakodjunk az utánzásoktól!

Magyar Játékkártyagyár R.T.

PIATNIK NÁNDOR ÉS FIAI

Budapest, VII., Rottenbiller-u. 17.

Telefon: 31-0-63, 45-3-71.

Alapított 1824.

Az eredeti

SIDOL fém-, ablak- és

márványtisztításra a legalkalmasabb!

Gözl Lipót „SIDOL” vegyitermékek gyára R. T.
Telefon: 96-6-86 és 96-8-27.